METSÄNOMISTAJA

Männikön tai kuusikon järeytymistä voi nopeuttaa harvennuksin ja kasvatuslannoituksin. Pystykarsintakin voi olla paikallaan – oikein tehtynä. **PROFESSORI ERKKI VERKASALO, METSÄNTUTKIMUSLAITOS**

Luokittelematon laatupuu hukkuu tukkipinoon

Suurin tulppa laatupuun kaupassa on kysyntä. Tarvittaisiin lisää tukkipuun laatuluokkia ja hintojen eriyttämistä laadun mukaan, sanoo Metsäntutkimuslaitoksen professori Erkki Verkasalo.

JAAKKO KILPIÄINEN

Metsätalousteknikko Hannu Koivunen mittaa ja testaa Joensuun Metsäntutkimuslaitoksen puulaboratoriossa näytteitä. ”Tutkimusyhteistyökumppaneita ja heidän laitteitaan tarvitaan myös tutkimusten toteuttamisessa”, sanoo professori Erkki Verkasalo.

JOENSUU (MT)
Puutuoteteollisuus käyttää noin puolet markkinoille tulevasta puutavarasta. Arviolta 60–70 prosenttia saha- ja vaneripuun hankinnasta on kolmen ison metsäkonsernin hallussa.

Pienet ja keskisuuret puutuoteteollisuusyritykset ovat pitkälti toimituspuun varassa, eikä kaikilla itsenäisillä sahoillakaan ole omaa hankintaorganisaatiota.

”Toimituspuusta kuten myös vaihtopuusta on paljon etuja, mutta riippuvuus vierastoimituksista hankaloittaa reagoimista tuotteiden markkinatilanteen muutoksiin”, toteaa Metsäntutkimuslaitoksen (Metla) professori **Erkki Verkasalo**.

Pk-yritykset saavat haluamansa raaka-aineen pystykaupoista. Isoillekin toimijoille laatupuu kelpaa osana puutavaravirtaa, vaikka ne eivät voisikaan hyödyntää laatua lopputuotteissaan kovin hyvin.

”Tilanne ei ole huippuhyvä kenenkään kannalta. Tilanteen tekee haasteelliseksi puustamaksukyky. Sitä pitää löytyä koko leimikon puutavaralle, ei vain laatupuulle.”

Lisää hintaeroa

Jos oksattomasta tyvitukista maksetaan 10 euroa lisähintaa kuutiometriltä ja pylväspuusta viisi euroa, se ei vielä riitä pidentämään kiertoaikaa riittävästi, sanoo Verkasalo.

Hintaeron pitäisi olla isompi laatupuun hyväksi, jotta sen tuottaminen kannattaisi.

Ruotsissa puutavaraluokkia on enemmän. Sielläkään laatupuuta ei hyödynnetä sen paremmin kuin meillä, vaikka hinnoittelu voisi suosia tätä.

Keski-Euroopan puusepänteollisuus on luonut laatupuulle hyvät markkinat.

”Markkinat ovat siellä hajanaisemmat, mutta myös monipuolisemmat ja itsenäisiä puunostajia on paljon. Taustalla ovat pitkät perinteet ja myös luontaiset olot suosivat laatupuun tuottamista. Kuitupuun kysyntä on pienempää.”

Verkasalo toivoo, että Suomeen perustettaisiin maakunnittain laatupuurekisteri. Nyt esimerkiksi pystykarsittujen leimikoiden löytäminen on haastavaa. Joissakin maakunnissa asiaa on viriteltykin.

Laatupuun kasvattajat

Ammattimaiset puuntuottajat ja valveutuneet metsänomistajat ovat tyypillisimmin paneutuneet laatupuun tuottamiseen.

”Kun halutaan kasvattaa laatupuuta, yritetään normaalista tehdä priimaa. Toivottomasta ei saa tehtyä hyvää”, Verkasalo kuvailee.

Metsätiloilla ja yhteismetsissä metsänhoito on tavoitteellista. Mutta niitäkin hoidetaan liiketaloudellisin perustein. Laatupuulle olisi maksettava parempaa hintaa kuin bulkkipuutavaralle.

Kiertoaikarajoitusten lyhentäminen on tekemässä laatupuun tuottamisen nykyisillä hintaeroilla kannattamattomaksi. Lyhyemmät kiertoajat johtavat leimikon tukkiosuuden, mutta myös tukin koon pienenemiseen ja puustamaksukyvyn heikentymiseen, Verkasalo toteaa.

SARI PENTTINEN

Laadulla pärjää kilpailussa

Laatupuu tarjoaa arvonlisäystä jatkojalostavalle pk-sektorin puutuoteteollisuudelle, toteaa Metsäntutkimuslaitoksen professori **Erkki Verkasalo**.

”Laatupuu on myös elinehto kiristyvässä kilpailuympäristössä toimivalle suurelle saha- ja vaneriteollisuudelle Suomessa.”

Loppukäyttäjät arvostavat laatua: rungon järeyttä, suoruutta ja vähäistä oksikkuutta.

Metsikössä tehdään kaikki tärkeimmät valinnat jo ennen ensiharvennusta laatupuun kasvattamiseksi, Verkasalo muistuttaa.

Laatupuun kasvattaja perustaa taimikon jalostetulla viljelymateriaalilla tai luontaisesti uudistamalla.

Mäntytaimikko on alussa syytä kasvattaa tiheänä, Verkasalo toteaa. Huonolaatuiset puut on perattava pois niin aikaisin kuin mahdollista.

Taimikon harvennus on hoidettava, mutta on myös maltettava kasvattaa männikköä riittävän pitkään tiheänä. Ensiharvennus tehdään laatuharvennuksena, eli poistetaan laadultaan heikoimmat puut.

> Laatupuu on elinehto kiristyvässä kilpailuympäristössä toimivalle saha- ja vaneriteollisuudelle Suomessa.«
>
> **ERKKI VERKASALO**

”Männikön tai kuusikon järeytymistä voi nopeuttaa harvennuksin ja kasvatuslannoituksin. Pystykarsintakin voi olla paikallaan – oikein tehtynä.”

Pystykarsittavien oksien on oltava alle 25-millimetrisiä läpimitaltaan. Rehevien maiden paksuoksaisista puista ei saa huippulaatua edes karsimalla.

Etenkin koivikoissa ja kuusikoissa päätehakkuu on tehtävä ajoissa, ennen kuin lahoa ja muita yli-ikäisyyteen liittyviä vikoja syntyy.

SARI PENTTINEN

LAATUPUU

Monia erikoistavaralajeja

Laatupuu ei ole aina sama asia kuin erikoispuu. Laatupuuta voi olla standarditavaralajin hyvälaatuinen ja käytössä arvokas laatuluokka.

Erikoispuuta voi olla yleisominaisuuksiltaan melko heikkolaatuinenkin puu, jos sillä on arvopuuominaisuuksia niukkuusartikkelina.

Havupuiden järeitä erikoistavaralajeja ovat muun muassa pylväät, viilutukit ja muut erikoistyvet. Pieniläpimittaisia erikoistavaralajeja ovat pieni pyöreä rakennuspuu, sahakuitu, pikkutukit ja parrunaiheet.

Erikoistavaralajeja lehtipuusta ovat erikoistyvet järeästä koivusta sekä viilu- ja sahatukit. Pieniläpimittaisesta koivusta saadaan muun muassa terveoksaisia pikkutukkeja.

Kaikkiin 4MOTION®-malleihin huippuedut marraskuun ajan.

Volkswagenin 4MOTION®-nelivetomallisto tarjoaa nautinnollisia ja turvallisempia kilometrejä myös haastavammissa olosuhteissa. Neliveto onkin omiaan Suomessa, jossa ajomukavuutta koetellaan sään puolesta tuon tuosta. Tarjoamme marraskuussa kaikkiin 4MOTION®-malleihin kattavat varuste-edut, jotka kruunaavat mieluisan ajokokemuksen.
Lue lisää: volkswagen.fi/4motion

Koe uusi Volkswagen-nelivetomallisto

- Golf
- Golf Variant
- Tiguan
- Passat
- Passat Variant
- Passat Alltrack
- Volkswagen CC
- Sharan
- Touareg
- Phaeton
- Caddy
- Transporter
- Crafter
- Amarok

Marraskuun etu 4MOTION®-nelivedon ostajalle[1]
Kaksi valinnaista varustetta veloituksetta:
- Polttoainekäyttöinen lisälämmitin kaukosäätimellä ja ajastimella, tehdasasenteinen[2]
- Vetokoukku, tehdasasenteinen
- Metalli- tai helmiäisväri[3]

4MOTION®-mallisto svh alk.: autoveroton hinta 23.120 €, arvioitu autovero* 5.365,79 €, kokonaishinta 28.485,79 €
Huolenpitosopimus alk. 35 €/kk (3 vuoden sopimus, 15 000 km/vuosi)

Auto Bild Palvelu 1 Ostotutkimus 2013 – Tutkitusti parasta palvelua.

Das Auto.

Suositusvähittäishinnasto Golf 27.6.2013 + jälleenmyyjäkohtaiset toimituskulut. *) CO_2-päästöllä 119 g/km.
1) Etu on voimassa 1.–30.11.2013 ja koskee uusia asiakastilauksia. 2) Polttoainekäyttöistä lisälämmitintä ei saatavana Alltrack 2.0 TSI ja Tiguan 2.0 TSI -malleihin. 3) Etu ei koske helmiäisvalkoista. Yhdistelmäkulutus 4,5–10,7 l/100 km. CO_2-päästöt 119–249 g/km. Kuvan autot erikoisvarustein.